

KARJALAINEN 12.5.2016

TORSTAI

B | MIELIPIDE | KULTTUURI | RUOKA | TÄNÄÄN | MENOT | SARJAKUVAT | TV&RADIO | SÄÄ

MIKKO MAKKONEN

Taidetta paperista

Karin Bit Vejle tekee saksilla paperista suurikokoisia teoksia. **Kulttuuri B6-7**

Kulttuuri

Kimmo Nevalainen esimies 0102308171
Suonna Kononen 0102308172
kulttuuri@karjalainen.fi
etunimi.sukunimi@karjalainen.fi

Karin Bit Vejle taustallaan Viides vuodenaika -teos.

Kuvataide

Saksilla paperista

Joensuu
Kimmo Nevalainen

Nyt ei ole yksityiskohdista puutetta, kun Joensuun taidemuseossa on avautunut tanskalais-norjalaisen Karen Bit Vejlen *Sakset siveltimenä* -näyttely. Niin uskomattomalta kuin sen tuntuukin, taiteilija on tehnyt kaikki lähes kaikki näyttelyssä olevat teokset leikkaamalla pienillä saksilla paperia. Ja aluksi teoksen mielessään suunnitellen. Ilman kynää.

Mukana on lisäksi jonkin verran keramiikkaa, jossa Vejlen paperileike on siirretty posliinille silkkipainotekniikalla ja poltettu sen jälkeen posliiniin.

Karen Bit Vejle piti ensimmäisen näyttelynsä vuonna 2008 Norjassa. Suosion nousu on ollut jyrkkä,

viime viikolla Louvre and Albert Museen

Tanskalaislapset leikkauksen mukaan kahden jouluna ja pääsiäisenä aana hän näki tanskalais-saksivan paperista se tiesi teinille m

- Katsoin pitkään mistään ja minun päivänä jotain. Mies esille mummoni kehen olen leikkauksen päivä.

- Leikkaamisen persoonana. Olen addiktoitunut.

Se ei silti tarkoita Vejlestä olisi tullut näyttelyjä pitävä leikkasi vapaa-ajaksi kymmenet, mutta

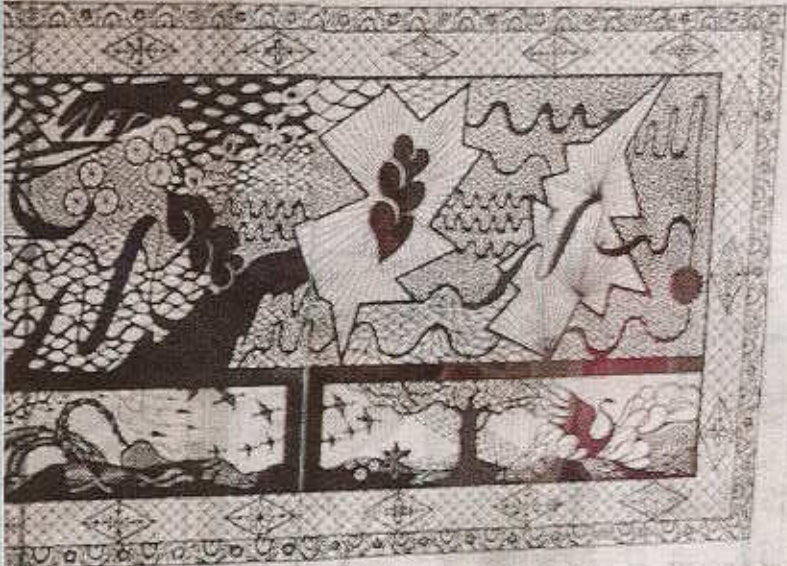
Carelicumin kesänäyttely esittelee Karjalan funkista

NÄYTTY Funkis Karjalassa aukeaa tänään Joensuun Carelicumissa ja on esillä elokuun lopulle asti. Joensuulaisen muotoilija **Samu Aarnion** kokoama näyttely esittelee Pohjois-Karjalan ja Laatokan Karjalan alueen

rakennuskulttuurin modernisointumista 1930-luvulla. Näyttely esittelee yli 50 karjalaista funkisrakennusta vanhoihin ja uusiin valokuvain, joukossa muun muassa viereinen Kiteen vanha linja-autoasema.

Funkisaikakauden ajankuvaa tuovat rakennusten alkuperäiset piirustukset sekä 30-luvun lehdistö- ja mainosmateriaali, museo lupaa. Rakennuksista on piirustusten pohjalta valmistunut myös 3D-animaatioita.

MIKKO MAKKONEN

Yksityiskohta tilausteoksesta Hermés-muotitalolle.

Sieltä tultiin ja neuvottiin pitämään näyttely.

– Olen sittemmin lopettanut työt televisiossa, taiteilija hymyilee.

Paperileikkauksissa on aina varjoja. Tämän takia Karin Bit Vejlen teokset ovat lasien välissä, jolloin varjoista tulee osa teosta.

Paperitaide poikkeaa myös toisella tavalla maalauksista.

– Jos maalaat jotain väärin, voit maalata sen uudelleen. Jos piirrä jotain väärin, voit pyyhkiä sen pois.

Mutta jos leikkaat väärin, sinulla ei ole paluuta. Et voi tehdä sitä uudelleen. On vain yksi mahdollisuus tehdä pienet yksityiskohtat oikein, taiteilija painottaa.

Niinpä paperileikkaustaide vaatii taiteilijalta vakaata kättä ja sitkeitä hermoja.

Karen Bit Vejle kertoo taiteellaan tarinoita. Ballerina Bulldog-kokonaisuudesta voi löytyä **Nelson Mandelan** vankilanimero. Ja kun taiteilija alkaa esitellä Kööpenhaminan Kuninkaallisen kahvilan tilausteosta, kertomus muun muassa Frank-hiirestä, 69 linnusta, muurahaisista ja itämaantietäjistä kestää seitsemän minuuttia eikä hän ole esitellyt teoksesta kuin osan. Tekeminen tosin kesti vielä kauemmin, yhdeksän kuukautta.

– Siksi yritän aina kertoa tarinan, joka tavalla tai toisella on merkittävä.

Oman taiteensa lisäksi Bit Vejle on tehnyt tilausteoksia muun muassa Hermés-muotitalolle. Yhteistyötä hänellä on myös muun muassa tanskalaisen Georg Jensen-tavaramerkin kanssa.

● Karen Bit Vejlen Sakset siveltimenä -näyttely Joensuun taidemuseo Onnissa 28.8.2016 saakka.

Musiikki rytmittää elämän ja säestää muistomme

Musiikintutkijat ovat koolta Joensuussa. Musiikkia ja ikääntymistä tutkiva Ros Jennings saapui Britannianasta.

Joensuu
Suonna Kononen

Olemme vankina rappeutumisen narratiivissa. Yksipuolista ajattelua ikääntymisestä pitäisi haastaa.

Muun muassa tämä oli teesinä professori **Ros Jenningsillä**, joka luennoi eilen Joensuun kampuksen Futuralla. Britannian Gloucestershiren yliopiston professori on vieraana Musiikki, ikääntymisen ja teknologia -symposiumissa, joka kokoaa Joensuuhun musiikintutkijoita.

Jennings johtaa nais-, kulttuuri- ja mediatutkimusta tekevää laitosta, on tutkinut ikääntymistä ja populaarikulttuuria ja kirjoittanut aiheista kirjoja.

Musiikki muistin objektina, joka yhdistää ihmiselämän eri vaiheita ja asioita, on Jenningsin keskeisiä kiinnostuksen kohteita.

– Kun kuuntelen **Kate Bushin The Red Shoesia**, olen erilainen ja samanlainen kuin nuorena, kun sain levyn ensimmäistä kertaa ja tanssin sen tahtiin keittiössäni, Jennings vertaa.

Liikuttaa musiikki tutkijaakin, kuten luentosalin yleisö saa huomata, kun Jennings soittaa Bushin **Princen** kanssa tekemää *Why Should I Love You* Youtubesta.

– Musiikki tuo usein kyynelien silmäni. Älkää huoliko siitä.

Se, että musiikki on merkityksellistä lapsuudesta vanhuuteen, tiedetään toki Suomessakin. Ros Jennings kertoo luentonsa jälkeen *Karjalaiselle* tutunkuuloisia havaintoja:

– Ennen akateemista uraani olin töissä hoitokodissa. Näin musiik-

JUHA INKINEN

Ros Jennings kuvattiin Itä-Suomen yliopiston Joensuun kampuksella eilen.

kin rauhoittavan voiman, toisaalta senkin, kuinka yksilöllisesti se vaikuttaa. Musiikki voi antaa lohtua ja mielihyvää, mutta täytyy muistaa, että amerikkalaiset osaavat käyttää sitä kidutuskeinonakin...

Kotimaassaan Jennings on seurannut 32 naisen kerhomaista ryhmää *Growing Old Disgracefully*, suomeksi vaikka "Hävetävästi vanhenevat". Naiset ovat ottaneet eläkeikänsä rennon suhtautumisen.

– En löytänyt heitä, vaan he löysivät minut. Kävin luennoimassa heille ja totesin, että heitä olisi upea tutkia. Sain siihen luvan.

Kerholaiset haluavat murtaa vanhojen naisten stereotyyppijä ja rohkaista positiivisia ajatuksia ikääntymisestä. Osa ryhmästä musisoi, käy esimerkiksi rumppujensoittotunneilla.

Jälleen musiikki kantaa merkityksiä lapsuudesta. Lapsuudes-

sa äidin kanssa kuunneltu **Doris Day** on voinut olla elämänmittainen mentorihahmo, äidille vahva, itseään toteuttava nainen, Jennings referoi ryhmästä tekemänsä haastattelua.

Populaarimusiikin muistia osaa hyödyntää esimerkiksi radio. Ros Jennings esitteli Joensuussa BBC Radio 4:n musiikkiohjelmia, joissa on vahva takautuva ote. 60-luvun soundeja, 70-luvun soundeja, aution saaren levyt, *Inheritance Tracks*, suomeksi vaikka "lauluperintö".

Toisaalta liika nostalgiaan nojaaminenkaan ei saa Jenningsiä vakuuttuneeksi.

– Haluan tulla välillä laulun valitsemaksi, sen lisäksi että valitsen laulun itse.

Tarvitaan siis musiikkitoimittajia, ei pelkkiä tietokoneelle valittuja suurimpia hittejä. Radiolla voi edelleen olla kasvattavakin rooli.

– Olin ällistynyt, kun radio soitti **Joni Mitchellin** kappaletta *Car On A Hill*. Yleensä häneltä tunnetaan vain yksi laulu, *Big Yellow Taxi*, enkä edes oikein pidä siitä!

Internetin suoratoisto- ja latauspalvelujen myötä musiikki ei ole vain radiokohtaamisen varassa. Populaarikulttuurin populaari on nykyään myös jakamista. Jennings kertoo omista Spotify-listoistaan.

– Minulla on elämäni tärkeitä lauluja 15 tuntia Spotify-kokelmassani, Jennings naurahtaa.

– Esimerkiksi **Edith Piaf** on tärkeä ranskalaisen isäni takia, niin myös muukin ranskalainen musiikki, joka lapsuudenkodisani soi.

KONSERTIT

Mieslaulajilla kevätkonsertti perjantaina

Joensuun Mieslaulajat saa huomenna perjantaina 13. toukokuuta vieraakseen Helsingin Suomalaisen Klubin kuoron. Vierailevaa kuoroa johtaa **Henrik Lamberg**, jonka ideoituina kuoro esittää muun muassa oopperoista tuttuja aarioita.

Joensuun Mieslaulajat esittää **Janne Piipposen** johdolla otteita suomalaisesta pop-rock- ja iskelmäperinteestä mieskuorolle sovitettuna. Mukana on myös serenadeja sekä **Olli Hurskaisen**

ja **Juho Leppäsen** uusia sävellyksiä.

Kuorojen lisäksi konsertissa esiintyvät Joensuun Mieslaulajien Poikamieslaulajat sekä mieskvartetti Pienet Sievät.

Konsertti alkaa Carelia-salissa Joensuussa kello 19.

TEATTERI

Jakokoskella revyytä taas heinäkuussa

Kontiolahden Jakokoskella nähdään taas tulevana heinäkuuna revyytä. Museokanavalla esitetään täysin uusi teatterituantto *Tuhat ja yksi työtä* -revyy.

Revyyen ohjaajana toimii viime vuodelta tuttu **Juha Suihko**, joka *Pomminvarma*-revyyllään elvytti Jakokoskella jo unohtuneen revyyperinteen viime kesänä.

Tänä vuonna Suihkon lisäksi näyttämöllä nähdään teatterialan ammattilaiset **Saara Jokiaho**, **Laura Eriksson** sekä nuorisolupaust **Tuure Boelius**, tiedote kertoo.

Viime kesänä Jakokosken *Pomminvarma*-revyy keräsi viikon mittaisella esityskaudellaan reilut 2000 kävijää.

Tuhat ja yksi työtä -revyyn ensi-ilta on 21. heinäkuuta. Esityksiä on tiukassa nipussa lähes päivittäin yhteensä tusinan verran eli 12.